ל) יבמות פא. לב: לה. לו.גיטין פ:, כ) [יבמות י:

וש"כ], ג) [תוספתה פ"כ ע"ש], ד) [דברים כד], ייטפתח פ"ב. ע"ס], ד) [דברים כד], ה) [כלומר מאי

מיניה]. ו) בירושלמי שלפנינו

הגי׳ כך את האשה שהיא אסורה לביתה טמאה היא

ועיין שם בפ"מ. ז) גירסת

תורה אור השלם

1. זאת תורת הקנאת

ז: זאני היין די ניין אישר אָישָׁה וְנִטְמְאָה: אִישָׁה וְנִטְמְאָה:

הגהות הב"ח

(A) במשנה קודס שתתארס (ולא על אחר

היה מתנה עמה) תא"מ ונ"ב גירסת רש"י ולא על

אחר שתתגרש ותסתר

לאחד ותיטמא ואח"כ

יחזירנה לא היה מתנה

עמה ויש גורסין ולא

לאחד ונטמאה ואח"כ

החזירה לא היה מתנה

עמה פי׳ אם השניעה

אחר שהחזירה לא היה

מתנה עמה על מה שזינתה

הגירושיו

שהחזירה והמדפים עירב

שתי הגירסאות יחד ועיין

בפי' דר' עובדיה וברמב"ם

פיד דסנהדרין: (ב) גם' שתתגרש ותיסתר לאחד

ותיטמא ואס"כ יחזיכנה

מוסף רש"י

ושומרת יבם וכנוסה.

כלומר ואם היתה יבמתו וכנסה, היבם משקה אותה

ומשביעה אף על סתירה

יבם, ומים בודקין אותה על

שתיהן, דהא אי זנאי בעודה שומרת יבס אסורה

נעודה שותות ינם חסודה עליו, וכר' עקיבא מוקמינן לה דאמר אין קידושין מופסין בחייבי לאוין, דמשוי לה יבמה לשוק כאשת איש, וכי היכי דאשת

לושת מים, יום של המנח, איש מיתסרא אגברא בזנות, שומרת יבם נמי מיתסרא

איבמה, וכיון דמיתסרא בת קינוי היא (יבמות נח.) כנוסה שייך למיתני גבי

יבמה. שומרת יבם ממתנת

ומלפה ליבוס, כמו שמר את הדבר, להכי שייך לשון

כניסה כדכתיב (דברים כה)

לא מבנה אדם במום החוום

לאשה בכיתו (קדושין בז:).

שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה. כאשת

איש שזינתה לבעלה (יבמות

פא.). דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין. נסחולן (יכמות מד:) נכרייתל המחזיר

גרושתו ר"ע אומר אין לו

כמ:) או: דקתני (יבמות נ:) חלץ ועשה בה מאמר אין

לאחר חלינה כלום, כלומר

לוגור מנינה למסק במותר אין המאמר תופס בה דקם ליה השתא בלא יבנה, ואמר

בגמרא (שם נב:) תניא רבי

סדושיו 73

הודם

משנתגרשה

מחתורה

במדבר ה כט

עין משפמ נר מצוה

מח א ב ג מיי' פ"ד מהלי סוטה הלי"ז: מב ד מיי׳ פ״ב מהל׳ יצום הל"כ [ופ"ד מהל' סוטה הל' יז] סמג עשין ב טוש"ע אה"ע סי

קנט סעי' ג: קנט סעי' ג: הוז מיי' פ"ד מ סוטה הלכה יו: בא ח מיי׳ פ״א מהלי סוטה הלי״ב:

תוספות שאנץ

נמ' הא מני ר' עקיבא היא דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין באשה שהיא על המקדשה בלאו ורבנן י פליגי עליה ואמרי בחייבי כריתות הוא דלא תפסי לו הוא דיא הפסי. אלמא בחייבי לאוין תפסי. אבל לר׳ עקיבא משוי חייבי לאויז חמורות לעניז איסוריהו כחייבי כריתות שהולד ממזר ולגבי ליאסר על בעלה נמי כי היכי על בעלוו נמי כי והיכי דהבא על אשת איש שהיא בכרת אוסרה על בעלה הבא על שומרת יכם נמי הבא על שומודו יבם נמי שהיא בלאו דלא תהיה אשת המת אוסרה על יבמה. ל״ה. אבל אליבא דרבנן אע"ג דאיכא מאן דאמר בהאשה רבה דאין . ל) ביבמה אלא מ״מ לאו משני לאוין בערוה ולא תהא אסורה לו כיון שאין ממזר מיבמה. מהו שיתנה על הנישואין הראשונים פ״ה כגון גירשה והחזירה וקינא לה ונסתרה מהו . לגלגל עליה זנות אם זינתה קודם שגירשה שיבדקוה המים הללו. על נישואי אחיו כגון מת אחיו בלא בנים וכנסה היבם וקינא לה ונסתרה מהו לגלגל עליה זנות שתחת אחיו. ואי דממתני׳ . למפשט דהא תנז במתני׳ ארוסה ונשואה ושומרת יבם וכנוסה ופ"ה דמתני" לאו בחדא איתתא קאי שישקנה יבם וישביענה על נישואין ואירוסין של אחיו אלא מילי מילי קתני אם אלא מילי קונני אם הבעל משקה מתנה עמה על ארוסה ואם היבם משקה אותה מתנה עמה . שומרת יבם וכנוסה. ל״ה:

א) נראה דל"ל אפי למ"ד ולא הוי כערוה ולא מהא וכו'.

שומרת יצם וכנוסה. ואם היתה יבמתו וכנסה וקינא לה ונסתרה מגלגל עליה שבועה שלא נטמאת כשהיא שומרת יבם. שומרת יבם מלפה וממתנת ליבם שייבמנה כמו ואביו שמר את הדבר (בראשית לו) המת החולה לאיש זר לא תהא בה הויה לזר אלמא דקרא משוי לה לא תשמור על חטאתי (איוב יד): אמן שלא נטמאתי. היינו קבלת

שבועה ואם נטמאתי יבאו בי היינו קבלת אלה כדרך שהשביעה כדאמר לעיל בגמרא [ע״א] משביעני עליך שלא נטמאת ואם נטמאת יבאו ביך והיינו פירושו דאמן על השבועה אמן על האלה דתניא ברישא: אמן שלא אטמא. שאם תטמא לאחר זמן מים מערערין אותה לאחר שחטמא כדתנים בברייתם בגמרם: ולח על אחר שתחגרש כו'. ואפילו לר"מ דאמר מתנה על העתיד: ונטמאת. בגירושיה דאינה נאסרת עליו לחזור לו אלא א״כ נישאת על ידי קידושין דכי כתיב (דברים כד) לא יוכל בעלה הרחשון חשר שלחה לשוב לקחתה אחר קידושין ונישואין כתיב כדכתיבי והיתה לחים חחר ושנחה החים האחרון: גבו׳ שוינחה. כשהיא שומרת יבס: אסורה ליבמה. כאשה שזינתה תחת בעלה שאסורה לבעלה: מדקתני שומרת יכם. שמשביעה על זנות שזינתה כשהיא שומרת יבם: הי המרת בשלמה. זותה נחסרת עליו משום הכי מתנה ע"י גלגול אף על אותו זנות אלא אי אמרת כו׳: אין קידושין סופסין. לחשה האסורה על המקדשה בלאו ורבנן פליגי עליה ואמרי בחייבי כריתות הוא דלא תפסי אבל בחייבי לאוין תפסי. אלמא לר"ע משוי חייבי לאוין חמורות לענין איסוריהם כחייבי כריתות שהולד ממזר ולגבי לאסור על בעלה נמי כי היכי דהבא על אשת איש שהיא בכרת אסורה על בעלה כן הבא על שומרת יבם נמי שהיא עליו בלא תהיה אשת המת החולה לאיש זר (דברים כה) אוסרה על יבמה: ומשוי לה. לחייבי לאוין: כי ערוה. דכרת: נשוחין הרחשונים. כגון גירשה והחזירה וקינא לה ונסתרה: [על נשוחי חחיו] מהו. לגלגל זנות שתחת אחיו דהא דתנן במתני׳ ארוסה ונשואה שומרת יבם וכנוסה לאו בחדא אתתא קאי שישקנה יבם וישביענה על האירוסין ונישוחין של אחיו אלא מילי מילי קתני אם הבעל משקה מתנה עמה על ארוסה

לאחר וקינא לה והיא נסתרה וקבלנו עדותו של נחוניא שישקנה השני

נמי הכתיב זאת ורבנן בתראי נמי הא כתיב תורת אמר רבא באיש אחד ובועל אחד דכ"ע לא פליגי "דאין האשה שותה ושונה דכתיב

ושומרת יכם וכנוסה אמן שלא נממאתי ואם נטמאתי יבואו בי ר"מ אומר אמן שלא נממאתי אמן שלא אממא הכל שוין בשאין מתנה עמה לא על קודם שתתארם 6 ולא על אחר שתתגרש נסתרה לאחד ונטמאת ואח"כ החזירה לא היה מתנה עמה יזה הכלל כל שתבעל ולא היתה אסורה לו לא היה מתנה עמה: גמ' שמר רב המנוגא שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה ממאי מדקתני שומרת יבם וכנוסה אא"ב אסירה משום הכי מתנה בהדה אלא א"א לא אסירה היכי מְתנָה בהדה והתנן זה הכלל כל שאילו תיבעל ולא תהא אסורה לו לא היה מתנה עמה אמרי במערבא דלית הילכתא כרב המנונא אלא הא דקתני שומרת יבם וכנוסה הא מני ר"ע היא דאמר יאין קידושין תופסין בחייבי לאוין ומשוי לה כי ערוה בעי רבי ירמיה מהו שיתנה אדם על נישואין הראשונים על נישואי אחיו מהו ת"ש זה' הכלל כל שתיבעל ולא תהא אסורה לו לא היה מתנה עמה הא אסירה ה"ג דמתנה ש"מ: ר"מ אומר אמן שלא נממאתי וכו': תניא ⁰לא כשאמר ר"מ אמן שלא אממא שאם תממא מים בודקין אותה מעכשיו אלא ילכשתממא מים מערערין אותה ובודקין אותה בעי רב אשי מהו שיתנה אדם על נישואין האחרונים השתא מיהא לא אסירה ליה או דילמא זימנין דמגרש לה והדר מהדר לה ת"ש הכל שוין שלא היה מתנה עמה לא על קודם שתתארם ולא על אחר שתתגרש (י) נסתרה לאחד ונממאת ואח"כ יחזירנה לא היה מתנה יהא יחזירנה ותישמא ה"ג דמתני ש"מ ת"ר וזאת תורת הקנאות מלמד שהאשה שותה ושונה רבי יהודה אומר זאת שאין האשה שותה ושונה אמר ר' יהודה מעשה והעיד לפנינו נחוניא חופר שיחין שהאשה שותה ושונה וקיבלנו עדותו בשני אנשים אבל לא באיש אחד וחכ"א אין האשה שותה ושונה בין באיש אחד בין בב' אנשים ות"ק

ונשואה ואם היצם שכנסה משקה מתנה עמה שומרת יבם וכנוסה: הא אסירה הכי נמי דמסנה. וזו נאסרת עליו בזנות נישואין הראשונים לעולם וכן בזנות נישואי אחיו כדאמר בפ"ק (לעיל דף ב.) ואם מת חוללת ולא מתייבמת: לא כשאמר ר"מ אמן שלא אטמא. עלתה על דעתו שתבדק עכשיו על העתיד: מערערין אותה. חוזרין לה לתוך גרונה כאדם הנחנק ע"י משקה נראה כעושה ערער והוא לשון זעקת שבר יעוערו (ישעיה טו): על נישוחין התרונים. לר"מ דחמר מתנה על העתיד מהו שיתנה עמה בגלגול שבועה שלא תטמא אם יגרשנה ויחזירנה ותטמא: ואחר כך יחזירנה. טעמא דתטמא בימי גירושיה דלא מיתסרא עליה הא תטמא לאחר חזרה הכי נמי דמתני עכשיו: מורת הקנאות. תורה אחת לכל הקנאות שבכולן יעשה לה כתורה הזאת: רבי יהודה אומר זאת. מיעוטא הוא זאת ולא אחרת: חופר שיחין. להכנים מים לעולי רגלים בשדות ובדרכים: בשני אנשים. אם מת בעלה זה שהשקה ונישאת

שהיה עושה חלוצה כערוה קדושין פח.). הדרן עלך היה מביא

שוב אי אתה רשאי למוכרו בשני בני אדם אבל באדם אחד נמכר ונשנה "ןולפירוש רש"י התם ניחא שפיר כיון שנמכר פעם אחת וכו"] מתוספת רבי: לרבגן בתראי הבתיב תורת. וא"ת הא דרשינן ליה בפ"ב דכריתות (דף ט:) שאדם מביא קרבן אחד אפילו אם קינא לאשתו על ידי אנשים הרבה וי"ל דהתם מיירי קודם ששתתה קינא לה מפלוני ונסתרה וקינא לה מפלוני ונסתרה וכן פעמים הרבה משקה בפעם אחת על כולן ומביא מנחה אחת על כולן ונפקא לן מקנאות אבל הכא דרשינן תורת לשותה ושונה שחזר וקינא לה לאחר שתיה ונסתרה שחוזרת ושותה שנית:

היה

דרני

ר' יוחנן ממתני׳ דלחחר שיחלון ליך יבמיך וא"ל רבי ינאי אי לאו דדלאי לך חספא מי משכחת מרגניתא תותיה וא"ל ר"ל לר"י אי לאו דקלקך

שומרת יכם שזינתה אסורה ליבמה. פי׳ אפי׳ לרנון דאמרי

כדאמר בהאשה רבה (יבמות דף לב:) דכתיב בה לא תהיה אשת

כערוה דלא תפסי בה קידושין משום

דאגידא ביה והויא כארוסתו שזינתה:

אמרי במערכא לית הילכתא כרב

דסנהדרין (דף יו:) מפרש דאמרי

במערבא היינו רבי ירמיה ונראה

אע"ג דפסיק דלית הילכתא כרב

המנונא הילכתא כוותיה דאמר

בהאשה רבה (יבמות דף נב:) דרב

סבירא ליה דאין קידושין תופסין

ביבמה ושמואל מספקא ליה ואמר

בעניותינו לריכה גט ופסיק אמימר

כשמואל ורב גידל אמר רב חייא

בר יוסף אמר רב נישואין יש בה

בזנות כדרב המנונא וכן ר' יוחנן

ור׳ ינאי סבירא להו התם דאין

קידושין תופסין ביבמה ופשיט לה

המנונא. בסוף פ״ק

קידושין תופסין בחייבי לאוין ופליגי אדר"ע הכא מודו

גברא רבה ה"א מתני' ר"ע היא ומיהו ר"ל לא פליג אדר׳ יוחנן דהא מוקי התם באותו הפרק (דף נה.) הא דקתני ומה במקום שבא על האיסור קל נאסר האוסר בשומרת יבם וכדרב המנונא ובסוף ההיא גמרא ובשילהי החולך (שם דף מט:)

אמרינן נמי אביי מספקא ליה אי כרב אי כשמואל ובפ׳ הזורק בגיטין (דף פ:) פליגי לישני דגמרא אי מתני׳ הוה תיובתא לרב המנונא אי הוה סייעתיה והתם מלי למידחי

סייעתיה כי הכא לאוקמיה מתניתין כר"ע אלא דדחי לה מלישנא דמתני"

גופיה בירושלמי מפרש היאך קילם רבי ינאי לרבי יוחנן שקרא עליו הזלים זהב מכים בני אל יליזו מעיניך

חכם בני ושמח לבי תן לחכם ויחכם עוד ישמע חכם ויוסף לקח א"ל ר"ל בתר כל אלו פסוקי קילוסיה יכול הוא פתר ליה כר"ע ותו דחי ליה התם

ויתיבניה מה איכפת לו ממזר גבי קינוי התורה אמרה וקנא את אשתו אפילו מקלת אשתו ולפום מסקנא

דהתם משמע דלית הילכתה כרב המנונא והכי גרס התם שומרת יבם שזינתה ר"א אומר מותרת לביתה ר׳ יהושע בן לוי אומר אסורה לביתה

א"ר ינאי שומרת יבם שזינתה מותרת לביתה ותני כן ונעלמה מעיני אישה ולא מעיני יבמה רבי יעקב בן זבדי בשם ר' אבהו מעשה היה וכהנת היתה והותרה לביתה א"ר יוסי בר בון אף לא מכות אין בה לפי הירושלמי משמע דפליג רבי

ינאי ארבי ינאי הא דאמר בהאשה רבה א"ר ינאי בחבורה נמנו וגמרו אין קידושין תופסין ביבמה גרסי׳ הכי בירושלמי א״ר שמואל לא כן א"ר ינאי נמנו שלשים וכמה זקנים מנין שאין קדושין תופסין וכו" מהן שיתנה אדם על נישואין האחרונים. ירושלמי א״ר ינאי פשיטא שאדם מוחל על קינוי גירש כמי שמחל היך הי עבידא קינא לה וגירשה החזירה ונסתרה אי תימא גירש כמי שמחל לריך לקנאות לה